

COMMISSIE REGIONAAL OVERLEG
LUCHTHAVEN MAASTRICHT

Secretariaat: Postbus 5700 - 6202 MA Maastricht

MELDINGENOVERZICHT

3^e KWARTAAL 2019

November 2019

Uitgegeven door het **Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer** onder verantwoordelijkheid van de
Commissie Regionaal Overleg Luchthaven Maastricht

INHOUDSOPGAVE

	Inleiding	blz. 2
1.	Meldingenrapport 3 ^e kwartaal 2019	blz. 3
2.	Vluchten tussen 06:00-23:00 uur niet zijnde lesvluchten	blz. 4
3.	Lesvluchten	blz. 5
4.	Vliegbewegingen tussen 23:00-24:00 uur	blz. 5
5.	Afwijkingen voorgeschreven vertrekroute	blz. 6
6.	Spreading melders en meldingen over de gemeenten	blz. 7
7.	Aandachtspunten en/ of aanbevelingen	blz. 8
8.	Samenstelling van de Werkgroep Klachten en Hinder	blz. 9
9.	Bijlage	blz. 10

Inleiding

In dit rapport zijn alleen de meldingen over hinder van vliegverkeer van MAA opgenomen en niet van vliegverkeer van de AWACS-basis, Bierset en/of van overvliegers (= vliegtuigen boven Limburg niet op weg naar of afkomstig van genoemde luchthavens).

Dit rapport is opgesteld om de Commissie Regionaal Overleg (CRO) Luchthaven Maastricht te informeren over de hinder met betrekking tot MAA vliegverkeer, die bij het Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer (KICL) is gemeld in het 3^e kwartaal 2019. Gegevens over meldingen en melders (meld adressen) zijn in tabellen verwerkt en vergeleken met gegevens over dezelfde periode in het voorgaande jaar.

Het rapport wordt besproken in de Werkgroep Klachten en Hinderbeleid (WKH) van de Commissie. Op basis van het rapport kan de WKH aandachtspunten voor nader onderzoek formuleren. Dit kan resulteren in beleidsaanbevelingen ter voorkoming van vermijdbare hinder.

Meldingenrapport 3^e kwartaal 2019

Tabel 1. Aantal bewegingen, meldingen en melders in het 3^e kwartaal.

	Aantal bewegingen MAA		Aantal meldingen MAA		Aantal melders MAA	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Juli	1414	1468	4187	7772	366	477
Augustus	1373	1286	4181	7426	372	447
September	1219	1188	3573	5709	353	426
Totaal	4006	3942	11.941	20.907	622	729

Het totaal aantal bewegingen van MAA is in 3^e kwartaal 2019 met 2% afgenomen ten opzichte van dezelfde periode in 2018, de meldingen over hinder van MAA vliegverkeer stijgen met 75% van 11.941 in '18 naar 20.907 in '19. De melders nemen met 17% toe van 622 in '18 naar 729 in '19. De melders worden onderverdeeld in het aantal door hen ingediende meldingen per kwartaal namelijk 0-50 en meer dan 50 meldingen per melder per kwartaal. Door de 98 melders uit de laatste categorie zijn in het 3^e kwartaal '19 16.414 meldingen ingediend, 79% van het totaal. Een inwoner uit deze groep ervaarde zeer veel overlast en diende 1256 meldingen in. In het 3^e kwartaal '18 waren er 50 personen in deze categorie met 8169 meldingen, 68% van het totaal. Onderzoek toont aan dat de mediaan* gelijk blijft namelijk 3 meldingen per melder per kwartaal in zowel 2018 als in 2019. Dit betekent dat de helft van de melders niet meer dan 3 meldingen per kwartaal indient.

Om meer inzicht te krijgen in meldingenpatronen en daarmee de mogelijkheid te bezien om te sturen op vermijdbare hinder is onderscheid gemaakt in vliegverkeer op MAA., namelijk **vluchten tussen 06:00-23:00 uur niet zijnde lesvluchten, lesvluchten en vluchten tussen 23:00 en 24:00 uur**. Per categorie is gekeken naar de hinder als gevolg van deze vluchten waarbij bewegingen, meldingen en melders in tabellen zijn weergegeven. Hierbij dient vermeld te worden dat iedere melder voor zowel de maand als voor het kwartaal slechts 1x wordt geteld. Ook kan het zijn dat de melder over meerdere categorieën overlast heeft gehad. Het is daarom niet mogelijk het aantal melders voor het totaalcijfer bij elkaar op te tellen.

* Omdat hier sprake is van een asymmetrische verdeling van het aantal meldingen per melders (d.w.z. dat de meeste melders weinig meldingen hebben ingediend en een enkeling veel), is het bepalen van gemiddelde waarde niet representatief voor deze groep melders; beter is het om hier de mediaan te bepalen, omdat deze minder beïnvloed wordt door extreme waarden. De mediaan wordt bepaald door een lijst van de melders te maken met het door hen ingediende aantal meldingen in oplopende volgorde (d.w.z. te beginnen met alle melders met 1 melding, vervolgens die met 2 meldingen etc.) De mediaan is dan de middelste waarde (is aantal meldingen) in de rij melders. Bij 729 melders wordt de mediaan bepaald door de waarde van de 365ste melder.

Vluchten tussen 06:00- 23:00 uur niet zijnde lesvluchten

Het totale aantal bewegingen van vluchten in de periode 06:00 -23:00 uur niet zijnde lesvluchten stijgt met 1% van 3156 in het 3^e kwartaal '18 naar 3176 in het 3^e kwartaal '19. Melders over bovenstaande bewegingen nemen toe van 562 in '18 naar 637 in '19, een stijging van 13%, het totale aantal meldingen neemt toe van 11.084 in '18 naar 20.008 in '19, een toename van 81%. Zie tabel 2.

Niet alle bewegingen leiden tot hinder, het zijn met name de bewegingen met zware toestellen die daarvoor verantwoordelijk zijn. In tabel 3 zijn deze bewegingen en de meldingen daarover weergegeven. De bewegingen met zware toestellen nemen met 6% toe van 1723 in '18 naar 1823 in '19. De meldingen over deze bewegingen stijgen met 78% van 10.128 naar 18.034. Uit onderzoek blijkt dat in het 3^e kwartaal 2019 57% van het totaal aantal bewegingen verantwoordelijk is voor 90% van het totaal aantal meldingen over deze categorie.

Tabel 2. Aantal vliegbevegegingen, meldingen en melders in het 3^e kwartaal

	Bewegingen tussen 06:00-23:00 uur		Meldingen 06:00-23:00 uur		Melders 06:00-23:00 uur	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Juli						
06-07 uur	1130	1181	3761	7430	313	401
07-23 uur			578	1050		
			3183	6380		
Augustus						
06-07 uur	1067	1003	3895	7108	321	406
07-23 uur			679	1357		
			3216	5751		
September						
06-07 uur	959	992	3428	5470	332	381
07-23 uur			380	1352		
			3048	4118		
Totaal						
06-07 uur	3156	3176	11.084	20.008	562	637
07-23 uur			1637	3759		
			9447	16249		

Tabel 3. Aantal meldingen in relatie tot aantal vliegbevegingen van bepaalde zware typen vliegtuigen binnen openstellingsuren in het 3^e kwartaal. Getal tussen haakjes is het % van het totaal aantal bewegingen c.q. meldingen over MAA vluchten tussen 06:00-23:00 uur niet zijnde lesvluchten.

3 ^e kwartaal	Bewegingen		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
A310 serie	122	24	546	197
A320 serie	44	150	180	1188
A330 serie	118	211	640	2007
B737 serie	804	1038	3896	10371
B744 serie	245	92	2691	2061
B748 serie	12	8	113	117
B777 serie	150	152	1025	1478
AN12 serie	84	0	661	0
AN26 serie	12	0	48	0
AT72 serie	132	148	328	615
totaal	1723	1823	10.128	18.034
	(55%)	(57%)	(91%)	(90%)

N.B. de bewegingen en de meldingen van de A300 en de A310 serie zijn in deze tabel samengevoegd.

Lesvluchten:

Het aantal lesbewegingen is in het 3^e kwartaal 2019 met 9% afgenomen ten opzichte van het aantal in het 3^e kwartaal 2018. Over lesbewegingen zijn in het 3^e kwartaal 2019 306 meldingen ingediend door 71 personen, waarvan 248 meldingen over klein lesverkeer (< 6 ton) en 58 meldingen over groot lesverkeer (> 6 ton). De meldingen gaan zowel over circuitlesvluchten als over lokale lesvluchten en zijn afkomstig van inwoners uit de gemeenten Beek, Meerssen, Maastricht en de Heuvelland gemeenten.

Tabel 4. Aantal meldingen in relatie tot aantal vliegbewegingen van lesvluchten in het 3^e kwartaal.

	Aantal vliegbewegingen lesvluchten		Aantal meldingen lesvluchten		Aantal melders lesvluchten	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Juli	270	282	46	111	11	27
Augustus	298	279	66	143	11	49
September	256	188	84	52	19	21
Totaal	824	749	196	306	33	71
<6ton	819	723	191	248		
>6ton	5	26	5	58		

Vluchten tussen 23.00 en 24.00 uur:

De openstellingsuren van MAA zijn van 06:00 uur tot 23:00 uur. Voor luchtvaartuigen van luchtvaartmaatschappijen die geregelde vluchten uitvoeren en die volgens schema eerder dan 23:00 uur plaatselijke tijd hadden moeten arriveren kan, voor zover sprake is van onverwachte vertragende omstandigheden die op het moment van vertrek redelijkerwijs niet voorzien hadden kunnen worden, een extensie verleend worden tot 24:00 uur, voor starts voor zover sprake is van een technische storing van het luchtvaartuig dan wel van de luchtvaarttechnische gronduitrusting of extreme meteorologische omstandigheden. De luchthaven is te allen tijde open voor luchtvaartuigen die in nood verkeren of ten behoeve van reddingsacties of hulpverlening worden ingezet.

Het aantal bewegingen in de periode 23:00 tot 24:00 uur, waarvoor een extensie is verleend, neemt in het 3^e kwartaal '19 met 35% af ten opzichte van het aantal in het 3^e kwartaal '18, van 26 in '18 naar 17 in '19. Over deze bewegingen zijn in het 3^e kwartaal '19 door 270 melders 593 meldingen ingediend, over de bewegingen in '18 door 227 melders 661 meldingen. In september 2019 zijn 2 ambulancebewegingen geweest, die wel als bewegingen buiten openstellingsuren gelden, maar waarvoor geen extensie is vereist.

Tabel 5. Aantal meldingen in relatie tot aantal vliegbewegingen buiten de openstellingsuren in het 3^e kwartaal waarvoor een extensie is verleend.

	Aantal bewegingen waarvoor extensie is verleend		Aantal meldingen		Aantal melders	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Juli	14	5	380	231	144	180
Augustus	8	4	220	175	146	111
September	4	8	61	187	51	111
Totaal	26	17	661	593	227	270

Afwijkingen voorgeschreven vertekroute (Standard Instrument Departure /SID)

Op basis van artikel 10 van het Luchtverkeersreglement is voor het IFR-verkeer een aantal standaard instrument vertrek procedures (SID's) vastgesteld voor het luchtvaartterrein Maastricht. Deze procedures worden beschreven in de Aeronautical Information Publication (AIP). In de AIP zijn kaarten opgenomen waarop de routes van deze procedures zijn weergegeven. Deze uitvliegroutes zijn theoretische lijnen, in de praktijk zal een zekere spreiding plaatsvinden als gevolg van vliegtuigtype, het startgewicht, het gebruikte flightmanagementsysteem aan boord van het vliegtuig en de meteo-omstandigheden. Het tolerantiegebied is het gebied waarbinnen vliegtuigen, bij het uitvoeren van een vertrekprocedure, zich kunnen bevinden. De in de Beleidsregel handhaving vertrekprocedures luchthavens Eelde, Maastricht en Rotterdam van november 2014 bedoelde tolerantiegebieden zijn zo geconstrueerd dat ieder vliegtuigtype een vertrekprocedure binnen het bijhorende tolerantiegebied kan uitvoeren.

Door het KICL wordt op verzoek van de WKH/CRO controle uitgevoerd op toestellen die zijn afgeweken van de voorgeschreven vertekroute. Deze bewegingen worden voor onderzoek en beoordeling aan de LVNL voorgelegd. In geval van afwijking van de SID zonder toestemming van de Luchtverkeersleiding kan sprake zijn van overtreding van regelgeving. Deze gevallen worden dan voor nader onderzoek door het KICL doorgeleid aan het bevoegde gezag, de Inspectie Leefomgeving en Transport van het Ministerie van I&W.

In het 3^e kwartaal 2019 zijn 38 SID afwijkingen door het KICL voor beoordeling naar de LVNL doorgestuurd. Uit onderzoek door deze instantie bleek dat in 36 gevallen sprake was van een afwijking in opdracht of met toestemming van de LVNL, waarvan 14 om zwaar weer te omzeilen. In 2 gevallen was sprake van afwijking zonder toestemming of in opdracht van de LVNL, zgn. trackoffenders. Deze zijn door het KICL doorgeleid naar het bevoegde gezag, de Inspectie Leefomgeving en Transport van het Ministerie van I&W.

In het 3^e kwartaal 2018 is als gevolg van de werkdruk bij het KICL geen controle uitgevoerd op toestellen die zijn afgeweken van de voorgeschreven vertekroute (SID)

Spreiding melders en meldingen over de gemeenten

Tabel 6. Aantal melders en meldingen per gemeente in het 3^e kwartaal.

Gemeente	Melders		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
Beek	99	79	1227	1450
Beekdaelen *	*	55	*	723
Brunssum	5	13	18	352
Echt-Susteren	1	2	2	41
Eijsden-Margraten	36	71	669	1354
Gulpen-Wittern	24	41	821	2399
Heerlen	8	10	44	111
Kerkrade	1	0	1	0
Landgraaf	1	0	1	0
Leudal	1	0	1	0
Maastricht	96	128	1193	3492
Meerssen	204	211	5656	8427
Nuth *	*27	*	*495	*
Onderbanken *	*11	*	*29	*
Roerdalen	4	3	8	5
Schinnen *	*17	*	*233	*
Simpelveld	2	4	3	134
Sittard-Geleen	26	43	257	351
Stein	1	3	1	56
Vaals	6	6	26	13
Valkenburg a/d Geul	45	54	1081	1958
Voerendaal	7	6	175	41
Totaal	622	729	11.941	20.907

* De gemeente Beekdaelen is ontstaan op 1 januari 2019 door een fusie tussen de voormalige gemeenten Onderbanken, Nuth en Schinnen. De melders en de meldingen van de voormalige gemeenten kunnen bij elkaar worden opgeteld om de vergelijking mogelijk te maken met de aantallen melders en meldingen van de nieuwe gemeente Beekdaelen.

Aandachtspunten en/ of aanbevelingen

1. De Werkgroep stelt vast dat het totale aantal MAA vliegbewegingen in het derde kwartaal 2019 met 2% daalt ten opzichte van dezelfde periode in 2018, terwijl het aantal meldingen stijgt met 75% en het aantal melders met 17%
2. De Werkgroep stelt verder vast dat de bewegingen met zware toestellen in het derde kwartaal 2019 met 6% stijgen ten opzichte van het derde kwartaal 2018 en dat de meldingen over deze bewegingen toenemen met 78%.
3. Zoals bekend bevat deze rapportage alleen informatie over MAA gerelateerde meldingen. Verder behandelt KICL ook meldingen van vliegverkeer van AWACS, Luik-Bierset en Weeze-Niederrhein. Daarnaast is uit de meldingen in het derde kwartaal op te maken dat veelvuldig melding wordt gemaakt van overlast door vliegtuigen die niet vanaf MAA zijn gestart of daar gaan landen, noch betrekking hebben op de andere drie genoemde luchthavens. In het derde kwartaal van 2019 betref dit 4025 meldingen. Vrachtvervoerders FedEx en UPS beschikken beide over een basis op de luchthaven Keulen-Bonn en hun toestellen zijn zwaar beladen voor de oversteek van de Atlantische Oceaan. Met name in de nachtelijke uren vinden deze vluchten plaats en hoewel zij op een hoogte van meer dan 10.000 voet (circa 3 km.) overvliegen zijn deze bewegingen waarneembaar voor het menselijk oor. Dit geldt ook voor vluchten naar/van Brussel en Düsseldorf. Overdag passeren ook vluchten van en naar Eindhoven over Limburg op hoogtes boven de 10.000 voet, waarbij wordt opgemerkt dat dalend verkeer naar de luchthaven Eindhoven, op verzoek van de militaire luchtverkeersleiding, boven Noord- en Midden-Limburg ook beneden deze hoogte vliegt.
4. Ingevolge afspraak in de Werkgroep Omgevingsmaatregelen gaat de RUD-Zuid-Limburg ook een kwartaalrapport over meldingen proefdraaien opstellen. Dit rapport wordt dan bij het meldingenoverzicht van de CRO gevoegd.
5. De Werkgroep beveelt aan om in navolging van Eindhoven Airport ook op MAA een proef te doen met verschillende vertrekprocedures om de effecten op de omgeving van de verschillende procedures inzichtelijk te maken. De Werkgroep beveelt verder aan op MAA een proef te doen met de zogenaamde CDA (Continuous Decent Approach) naderingsprocedure om eveneens te bezien of en waar bij deze wijze van nadering omgevingseffecten kunnen worden gemitigeerd.

Samenstelling van de Werkgroep Klachten en Hinder:

1. De heer C. Degenaar Omwonenden
2. De heer H. Albersen Omwonenden
3. De heer R. Jense Maastricht Aachen Airport
4. De heer M. Millenaar Luchtverkeersleiding Nederland
5. De heer S. Paul General Aviation MAA
6. Mevrouw M. Duijvestijn Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer
7. Mevrouw R. Lichtenberg Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer
8. Mevrouw L. Ehlen Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer
9. Mevrouw I. Braaksma Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer
10. Mevrouw C. van Dooren Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer
11. De heer P. Simons Provincie Limburg (voorzitter)

Bijlage

Tabel 7. Aantal meldingen in relatie tot aantal bewegingen van vluchten tussen 06:00-23:00 uur niet zijnde lesvluchten in het 3^e kwartaal.

	Aantal vliegbewegingen overige vluchten			Aantal meldingen MAA			Aantal melders MAA		
	2018	2019	%	2018	2019	%	2018	2019	%
Juli	Totaal	1130	1181	3761	7430		313	401	
	6-7 uur			578	1050				
	7-23 uur			3183	6380				
Augustus	Totaal	1067	1003	3895	7108		321	406	
	6-7 uur			679	1357				
	7-23 uur			3216	5751				
September	Totaal	959	992	3428	5470		332	381	
	6-7 uur			380	352				
	7-23 uur			3048	4118				
Kwartaal	totaal	3156	3176	11.084	20.008		562	637	
	6-7 uur			1637	3759				
	7-23 uur			9447	16249				

Tabellen 3a,b,c en d. Aantal meldingen in relatie tot bewegingen van bepaalde zwaretypen vliegtuigen in het 3^e kwartaal. Getal tussen haakjes is het % van het totaal aantal bewegingen c.q. meldingen over vluchten tussen 06:00-23:00 uur

Juli	Bewegingen		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
A310 serie	48	20	230	157
A320 serie	24	66	112	471
A330 serie	39	78	223	758
B737 serie	276	352	1347	3283
B744 serie	77	51	877	1036
B748 serie	0	6	0	70
B777 serie	48	78	366	717
AN12 serie	10	0	98	0
AN26 serie	6	0	24	0
AT72 serie	43	58	122	219
totaal	571	709	3399	6711
	(51%)	(60%)	(90%)	(90%)

tabel 3a.

Augustus	Bewegingen		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
A310 serie	34	4	144	40
A320 serie	20	67	68	643
A330 serie	42	73	246	748
B737 serie	311	351	1577	3778
B744 serie	76	24	782	613
B748 serie	10	2	99	47
B777 serie	62	40	404	430
AN12 serie	16	0	124	0
AN26 serie	4	0	20	0
AT72 serie	48	47	121	214
Totaal	623	608	3585	6513
	(58 %)	(61%)	(92%)	(92%)

tabel 3b.

September	Bewegingen		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
A310 serie	40	0	172	0
A320 serie	0	17	0	74
A330 serie	37	60	171	501
B737 serie	217	335	972	3310
B744 serie	92	17	1032	412
B748 serie	2	0	14	0
B777 serie	40	34	255	331
AN12 serie	58	0	439	0
AN26 serie	2	0	4	0
AT72 serie	41	43	85	182
totaal	529	506	3144	4810
	(55 %)	(51%)	(92%)	(88%)

tabel c.

3^e kwartaal	Bewegingen		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
A310 serie	122	24	546	197
A320 serie	44	150	180	1188
A330 serie	118	211	640	2007
B737 serie	804	1038	3896	10371
B744 serie	245	92	2691	2061
B748 serie	12	8	113	117
B777 serie	150	152	1025	1478
AN12 serie	84	0	661	0
AN26 serie	12	0	48	0
AT72 serie	132	148	328	615
totaal	1723	1823	10128	18034
	(55%)	(57%)	(91%)	(90%)

tabel 3d.

.N.B. de bewegingen en de klachten van de A300 en de A310 serie zijn in deze tabel samengevoegd.